

De regimine anime

Quis somniat si essent in tali statu vel officio vel dignitate quod bene vellere illa disponere. sū aut statū in qua sunt nec solicite discutiunt. nec emēdāt. Si aliquā ammoniti p̄ alii. vel et casu forte ad se reuersi cogitāt se ad meliora extēdere. nec p̄inde disponūt qualibet faciat. vel in eo quod p̄uidet nō p̄seuerāt. p̄suētudine dissolutis et tempore eos ad solita reuocante.

¶ Sensus et cogitationes domādes sunt ne placentia insolecant.

Capitulū. XVIII

Esco tuimet potes. ut statim ad nutrītiū ratiōis assuescas tā cogitationes cordis quod mēbra et sensus corporis a novis retraheret in bonis studiis occupare. Oculos. manū. linguā. anditū. et cogitatū quod si in freno manutene. ne insolēter euagēt extra discipline termios. quod sicut avis vel bestia ex coertiōe domitā. rursus ex relaxatiōe fuit indomita. ita et sensus exteriores et cogitationes et affectiōes iteriores nisi sub distrieta caurela refrenēt. ex libertatē licētia insolescunt. ita ut postea difficultē redigāt sub rōis magisterio quod in principio pueriōis. Inde est quod pueriō difficile corrigūt. quod nunquā adhuc pueri. sic aitalia difficile domat vel māscuscunt in senectute quod in iuuentute. et sensus iuueniū capacior est scie quod senū. et iuenerata arbuta inflexibiliora sūt quod recētia et tenera.

¶ De discussione sui et quod sint fugienda regenda rep̄menda et toleranda.

Capitulū. XIX

AEpissime discute tēipm et considera statū mētis et corporis quod desit si deficiat vel p̄ficiat. quod impedit p̄fectū. et quod modo illi obviat. aut declinādo. aut resistendo. aut regēdo. aut tolerādo. P̄tēa declināda sunt et fugienda. vicīs ipugnatib⁹ resistēdū. officiū vel alia occasionalē impeditēta regēda et ordināda discrēte ad p̄fectū materiam. aduersitas tolerāda. et p̄ ysum tolerādi sit magis tolerabilis. Et iō rā odiosa est nob aduersitas quod nolum p̄sescere. Si aliquis domesticus tuus vel vicinus tibi fuerit in corde onerosus. illi stude magis obsequosus esset affabili et cito senties remēdiū illi morbi.

¶ appetū quod appetit hō diligi ab homib⁹ est abūciend⁹.

Capitulū. XX

Don multū affectes diligi. quod distraictio cordis est. et a quodqueris diligi. illi etiā appetis placere. et ibi etiā admisi-

scet se et adulatio et sepe simulatio. ne forredi splicere incipias et min⁹ diligi. turbaris etiā quod suspicaris te min⁹ diligi quod desideras l̄sp̄ raueras. Dauci etiā sunt sibi in sensu affectionib⁹ et morib⁹ ita p̄formes. ut nō sit aliquā dissensiōis materia inter eos que est dilectionis aduersatris. Itē a feminis velle diligi. etiā p̄ter temptationis laqueū. et occupationis materiali. et turbariōis occasiones continuas nota suspiciose obseruatōis nō carebit. Lo mitte te deo et ab illo diligi stude fideliter. et de aliorū circa te dilectionē relinq̄ illoꝝ arbitrio et diuine voluntati. Dilectio hoīm nullac est instabilis. facile ledit. et ad modicū utilis et sepe nocua. Si dign⁹ fueris diligēs. sin aut nō est iustū diligi indignū. nec illā eire uerentia exhiberi.

¶ Finiūt viginti passus de statutis bonorum religiosorū. siue formula nouiciorū doctoꝝ seraphici sc̄i bonauēture

¶ Sanctus Bonauētura ad dñam Blan kam reginā hispanie De regimine aic.

Rumum Om̄iū
p
neccesse habes anima mea altissime. p̄issimum sanctissimum de optimo deo sentire.
videlicet Lætā fide credendo
Attēta mēte considerādo
Perspicaciōis intuitu cuī ammiratiōe p̄spiciendo.

Altissime quidē de optimo deo sentis
De nihilo creans et supponētis immēlā potētia.
Si cūcta Gubernatiōis et ordināis in finitā sapientiā
Judicatis et retribuētis inde terminatā iusticiā. Fideli pio et p̄spicaciōnē. et credis et amiraris et p̄spicis. et extra te p̄cipiens et intra te igredies. et s̄ te trāscēdes. vel il lud facies d̄cates. Exulta et filie inde p̄e iudicia tua dñe qm̄ tu dñs altissim⁹ sup̄ oīs terrā nimis exaltat⁹ es sup̄ oīs deos tē.

Dūssime de optio deo sentis. si eiusdem misericordiā ammiraris. ap̄plexaris et būndis.

Ucūtē Benignā in nostre humanitatē et moralitatē assumptiōe.
Uiscerosam in crucis et mortis p̄cessione
Liberale in spirituſtī dona/

tione, et sacramentorum institutiōe, cū seipsoz
comunicer liberalissime in sacramēto altarē,
quaten illud psal. ex animo cantes. **Sua-**
uis domīnū vniuersis, et miserationēs ei⁹ sup-
om̄ia opa ei⁹ r̄c.

Sanc̄issimum de optimo deo sent; si eius-
dem inexplicabilē sanctitatem aduersi mirar̄
et laudas. atq; illi cū sancti seraphin. sanctus
sanct⁹ sanct⁹ pelamas. **Sanc⁹ primo h̄ est**
in sc̄po sanctitatem ita sume ac purissime ha-
bens. ut impossibile sit ipm aliquid nisi sanctū
velle vel approbare. **Sanc⁹ secūdo hoc est**
sanctitatem ita pfecte in alijs diligēs. ut ipso-
sibile sit ipm vere sanctitatem seruantib⁹ aut
gratiae dona subtrahere. aut glorie p̄mia de-
negare. **Sanc⁹ et tertio. hoc est ita severē op-**
positū sanctitatē abhorres ut impossibile sit
ipm peccata nisi abhorre. aut reprobare.
aut ipunica relinquere. **Ex si sic senseris cuz**
legislatore cātabis. **Deus fidelis et absq; v̄l**
la iniquitate iustus et rectus.

Post hoc oculos tue mēris ad dei legem
couerte. que te iubet exhibere.

scz **Altissimo cor humile**
p̄fissimo cor deuotū
Sanctissimo cor illibatū.
Lor inq; būile debes exhibere altissimo
Reuerentiā in animo
per Obedientiā in facto
Honorificiā in verbo et signo.
quaten apostolica regulā et doctrinam.
om̄ia in gloriam dei facias.

Lor aut deuotū exhibere obes p̄fissimo
Interpellatiōem fermentū p̄cum.
per Degustatiōem spūaliū suavitatū.
Actionē multipliciū gratiar̄. ut aia
tua iugis p̄ desertū ascēdat i deū. sicut h̄gula
fumi et aromatib⁹ myrrhe et thuris.

Lor vero illibatū exhiber debes sanc̄is
sumo sp̄so. ut null⁹ i te regnet. nec sensu nec
p̄sū nec affectu corporee voluptat̄ applau-
sus null⁹ terrene malignitas affect⁹. quace-
nus om̄i exclusa macula peccati possis cuz
psalmista cācare. **Fiat cor meū imaculatū i**
iustificationib⁹ tuis ut nō p̄fundar.

Attēde ḡ diligēter et vide si hec oīa a inuē-
tute seruasti. **Ex si heci sc̄iētia reppereris. nō**
tibi hoc attribuas s̄z dono dei. illiq; gratias
agas. **Ex si te iuēnis semel aut pluries i horz**
aliq; vel plurib⁹ v̄l forte i om̄ib⁹. aut graue
aut leuiter deliquisse. sive p̄ infirmitatē sine
ignorantiā sive ex certa sciētia inenarrabi-

libus gemītib⁹ studeas recōciliari deo. **Et**
ad exhibendā emendā illi spūm crucis assu-
me. ut possis cū penitēte facie cātare ac psal-
lere. **Quoniā ego in flagella parat⁹ sum et do-**
lor meus i spectu meo semp.

Debet aut̄ dolor animi duos h̄fe comi-
tes ut sit purgatiū aic et placid⁹ dei.

Timorē diuini iudicij
scilicet.

Ardorem interni desiderij

Ut recupes **Timendo cor humile**
Desiderādo cor deuotū.

Timente iudicij **Dolendo cor illibatū**
quesunt abys-
sus multa.

Timente ne forte q̄zq; si all-
qualiter penitens adhuc dis-
plicas **Timentius ne post hoc de-**
um offendas **Timentissime ne finaliter a-**
deo discedas. semp carēs lūmie semp ardēs
igne. nunq; carēs verme nisi p̄ vera peniten-
tiā in gratia finali decessas. ut sic cuz p̄pheta
decātes. **Lōfige timore tuo carnes meas. a-**
iudicij eīm tuis timui.

Dole quoq; et satage ppter cōmissa p̄ctā.

Timente ppter annihilatiōz
om̄is boni diuini tibi dati
Timenti propter impugna-
tionē christi p̄ te nati et p̄ te cru-
ci affixi

Timentissime ppter vilipēsiō
nem dei. **Lui trāsgrediēdo leges**

In honorasti maiestatē

Tu Denegasti veritatē

Offendisti bonitatē

Debilitasti

Totūq; vniuersū Deordinasti. dū diuīs
aduersando statutis iperij et iudicij om̄i-
bus tibi seruētibus ppter deū.

Naturis **Scripturis**

Justicijs **Disericordijs**

Donis gratuitis et p̄mūs
repromissis

Quib⁹ diligēter cōsideratis luctū vñigeniti
fac tibi planctū amaz. et deduc quasi torren-
tē lachrymas p̄ diē et noctē. nō des requiem
tibi nec somnū oculis tuis.

De regumine anime

Desidera nihilominus diuina charismata
diuini amoris in deum cōscendēs . qui te pec-
cātem.

Tam { Patienter sustinuit
Lōganimiter expectauit
Difficordit ad pniāz reduxit
Concedendo veniam
Infundendo grām
Promittēdo coronam

Dum ramen eidem impēdas vel potius
ab ipo suscipias eis repēdas sacrificiū p̄tri-
bulati spūs cordisq; p̄triti et humiliati.

Per { Lōpunctionē amarā
Confessionē veridicā
Satisfactiōem cōdignā
Uebemēter diuinā p̄placētiaz
p largā imisiōz sanctispūs
Uebemētū diuinā p̄formita-
tem p exp̄ssam imitatiōem xp̄pi
crucifixi

Uebemētissime diuinā p̄phē-
sionē p aptā vissōe; p̄ris eterni.
vt veraciter cū p̄pheta decātes. Situit ani-
ma mea qñ venia et apparebo aū faciē dei.

Porro vt hūc spūm vite timorū et dolorū et
ardorū acqras intrinsecū exerce te foris ad

Modestiam

Omnimodā { Justiciam
Pietatem
Quatenū iuxta documētū apostoli abnegās
impētate et secularia desideria sobrie et luste
et pie viuas in hoc seculo.

Exerce itaq; temetipaz ad omnimodā mo-
destiā et iuxta apostoli doctrināz modestiā
tua nota sit omībū hominibū

Ad modestiā inq; parsimonie

In { Victu et vestitu
Somno et vigilia
Dcio et labore ut ī nullo excedas

Ad modestiā discipline

Per mo- { Silentij et loquela
derame { Veroris et gaudij
Dāsuetudis et rigoz. iuxta qd
oporuītas exigit et rēa rō dictat

Ad modestiā honestatis

Per { Gloriationem
Ordinationem
Compositionem.

scilicet { Actuū motuū gestuū
Vestimentoz seu habituū

Dēbroz et sensuū. iuxta q̄ mo-
ralis honestas et reglāz obseruatia id expo-

scit. vt merito sis ex illoꝝ nūero q̄bꝝ apl's dī
Dīmia honeste et fīm ordīne fīat in vob.

Exerce te quoq; ad iusticiā vt tibi illud p-
heticū possit veraciē a p̄teari. Propt̄ fīatē
et mansuetudinē et iusticiā zē.

Ad iusticiā inq; integrā

Per { Zelū diuini amoris
Obseruantia diuine legis.
Desideriū fraterne salutis

Ad iusticiā ordinatam.

Per { Obedientiā ad supiores
Societatē ad pares
Lastigatiōem ad inferiores

Ad iusticiā perfectā. vt

Omni { Veritati consentias
Bonitati faneas

Malitie aduerseris tā menteꝝ
verbo. q̄ ope. nihil a ḡs alij qd tibi nolis fi-
eri. nihil negās alij qd tibi velis impēdi. q/
tenus illoꝝ sis imitatrix pfecta quibꝝ dicit.
Hisi abundauerit iusticia vestrā pl̄ q̄ scri-
barū et phariseorū. non intrabitis in regnū
celorū.

Exerce te tandem ad pietatē. qz vt dīc apō
stolus. Pīetas ad omnia valet pmissiō; ba-
bens vite que nūc est pariter et future.

**Ad pietatē inq; diuini cultū attente et de-
uote ac reuerenter**

Horas p̄soluēdo canonicas ac
quotidiana cōfitemendo peccata et
deplorando

scilicet { Sacratissimā p̄ tempe euhari-
stā sumendo

Quotidie missam audiēdo

Ad pietatē saluatiōis animaz

Aūc { Adiuādo p̄ orōnū frequētiaz
Per sermonū informationē

Per exēployz incitamēta. vt qau-
dit dicat vēni. Hoc tñ sic sapienter opt̄ fieri

et salutis p̄prie dispendiū nō incurras.

Ad pietatē releuatiōis cor galii nccitā

In { Supporādo patiente.

Lōsolando amicabiliter

Subministrādo humilit̄. bila-
riter. et misericordit. Ut sic diuinā impleas
legē cū dicat apl's. Alter alteri onera pora-
te. et sic adimplebitis legē xp̄pi. Ad que omnia
psequēda sup omnia credo valere memorias
crucifixi. vt dilect̄ tū tanq; fasciculus myr-
re inter mentis tue vbera iugiter cōmoret.
Qd ip̄e p̄stare dignet q̄ est benedictus in se-
cula Amen.